

Warszawa, dnia 15 czerwca 2026 r.

Poz. 611

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 10 czerwca 2026 r.

**w 35. rocznicę podpisania Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec
o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy**

Podpisany w Bonn 17 czerwca 1991 roku Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy stał się jednym z fundamentów nowego ładu w Europie po upadku żelaznej kurtyny. Potwierdził wolę obu państw przezwyciężania tragicznych doświadczeń XX wieku oraz budowania współpracy opartej na wzajemnym szacunku, dialogu, prawach człowieka, uznaniu suwerenności i odpowiedzialności za pokój oraz bezpieczeństwo Starego Kontynentu. Traktat otworzył drogę do partnerskich relacji politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych między Polską wkraczającą na drogę demokracji i zjednoczonymi Niemcami.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie podkreślić znaczenie historycznego procesu pojednania polsko-niemieckiego. Pamiętamy, że zainicjowali je z ogromną odwagą polscy biskupi podczas Soboru Watykańskiego II w 1965 roku. Słowa „udzielamy wybaczenia i prosimy o nie”, zawarte w orędziu przekazanym biskupom niemieckim, są symbolem tego procesu. Dały też przedstawicielom obu narodów impuls do działania na rzecz przezwyciężania podziałów i uprzedzeń. Symbolicznym dopełnieniem była Msza Pojednania w Krzyżowej, mająca miejsce 12 listopada 1989 roku, tuż po upadku muru berlińskiego. Znak pokoju, który w znamienny sposób przekazali sobie premier Tadeusz Mazowiecki i kanclerz Helmut Kohl, stał się oznaką odwagi politycznej i moralnej oraz świadectwem, że pojednanie między narodami jest możliwe nawet po najboleśniejszych doświadczeniach historii.

Traktat z 1991 roku był przełomowy, ponieważ po raz pierwszy tak szeroko uregulowano stosunki polsko-niemieckie w jednym dokumencie. Potwierdzał on wolę pokojowego współistnienia i poszanowania granicy na Odrze i Nysie. Gwarantował ochronę praw mniejszości narodowych – Polaków w Niemczech i Niemców w Polsce. Dał możliwość rozwoju codziennej współpracy w różnych dziedzinach, co w praktyce przełożyło się pozytywnie na życie milionów ludzi po obu stronach granicy. Traktat ten nie tylko stworzył podstawy trwałego pojednania i kooperacji między społeczeństwami obu państw, ale przede wszystkim normalizował nasze wzajemne relacje po dziesięcioleciach napięć wynikających z doświadczeń II wojny światowej.

Trzeba pamiętać, że ustalenia traktatowe wzmacniały pozycję Polski w Europie, wspierały naszą integrację ze strukturami zachodnimi. To był jeden z ważnych kroków na drodze Polski do późniejszego członkostwa w NATO i Unii Europejskiej.

35 lat po podpisaniu traktatu Senat Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że współpraca Polski i Niemiec nadal pozostaje istotnym elementem stabilności europejskiej, rozwoju gospodarczego oraz umacniania wspólnoty wartości demokratycznych. W obliczu współczesnych zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa, zarówno w Europie, jak i na świecie, szczególnego znaczenia nabierają solidarność, dialog oraz odpowiedzialność za przyszłość naszego kontynentu.

Mając świadomość, że Polska i Niemcy ciągle różnią się w wielu kwestiach politycznych i historycznych, wyrażamy przekonanie, że ogromny dorobek wynikający z ustaleń traktatu z 1991 roku będzie nadal służył umacnianiu partnerskich relacji pomiędzy naszymi krajami, relacji opartych na prawdzie historycznej, wzajemnym szacunku i współpracy dla dobra przyszłych pokoleń.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *M. Kidawa-Błońska*